

Lider universitetlər mövqelərini itirir

Oruc MUSTAFAYEV

Qlobal ali təhsil məkanında müşahidə olunan ən kritik proseslərdən biri Avropa və Asiya ali təhsil müəssisələri arasında rəqabətin güclənməsidir. Universitetlərin elmi tədqiqatlar və onun məhsullarının kommersiyalaşdırılması, eləcə də birgə tədqiqatların miqyasının genişləndirilməsi üzrə artan səyləri bu rəqabəti daha da dərinləşdirib. Bu işə dünya universitetlərinin qlobal reytinglərdəki mövqeyində də özünü göstərir.

Bu meyillər Böyük Britaniyanın "Times Higher Education" jurnalının tərtib etdiyi dünyanın ən yaxşı universitetlərinin növbəti reyting cədvəlində də müşahidə olunur. Reytingə dünyanın 92 ölkəsindən 1300 ali təhsil müəssisəsi daxil olub. Sıyahıya, ötən il olduğu kimi, Böyük Britaniyanın Oksford Universiteti rəhbərlik edir. Bu il ikinci sırada ABŞ-ın Kaliforniya Texnologiya Universiteti, üçüncü sırada isə Böyük Britaniyanın Kembriç Universiteti yer alıb. İlk 10-luq əsasən ABŞ və Böyük Britaniya ali məktəblərindən ibarətdir: Stanford Universiteti (ABŞ), Massachusetts Texno-

Yeni reyting ali məktəblər arasında rəqabəti üzə çıxarıb

logiya İnstitutu (ABŞ), Prinстон Universiteti (ABŞ), Harvard Universiteti (ABŞ), Yale Universiteti (ABŞ), Çikaqo Universiteti (ABŞ) və London Imperial College (Böyük Britaniya). Beləliklə də bu il lider onluğa yeni bir universitet daxil olmayıb.

Yeni reyting ali məktəblər arasında rəqabəti üzə çıxarıb. Kembriç, Stenford universitetləri, eləcə də Massachusetts Texnologiya İnstitutu ötən illə müqayisədə bir xana geriləyiblər.

ABŞ ali məktəbləri reytingdə yenə də üstünlük təşkil edir. Sıralamada ABŞ 172 ali təhsil müəssisəsi ilə təmsil olunur, onlardan 60-ı top-200-lüyə daxildir. Yaponiya universitetlərinin ümumi sayına görə ikinci yeri tutmaqla Böyük Britaniyanı üstələyib. Yaponiya reytingdə 110 ali məktəblə təmsil olunur. Böyük Britaniya ən çox universitet sayına görə üçüncüdür. Bu ölkə sırala-

mada 100 ali məktəblə təmsil olunur ki, onlardan 28-i top-200-lüyə daxildir.

Reytingin redaktoru Fill Beytin sözlərinə görə, tarixən Böyük Britaniya ali təhsil sahəsində üstün çəkiyə malik olub. "Lakin son illər Asiya ali məktəbləri tərəfindən getdikcə daha güclü rəqabət Böyük Britaniyanı ənənəvi yuxarı yerlərdən sıxışdırmağa başlayıb. Ötən il Böyük Britaniya bütövlükdə Yaponiya tərəfindən ikinci ən çox təmsil olunan ölkə kimi sıxışdırılıb və cari illə də Asiyanın bu ölkəsi öz liderliyini daha da genişləndirir. Baxmayaraq ki, top-200-lükdə Britaniyanın ali məktəbləri azalıb, ümumi reytingin lideri yenə də Oksford Universitetidir". Onun sözlərinə görə, Britaniya universitetləri artıq çoxdan dünyanın hər yerindən ən istedadlı alim və tələbələrini cəlb edə biliblər, lakin bunun Brexit ərafında getdikcə daha da çətinləşdiyini

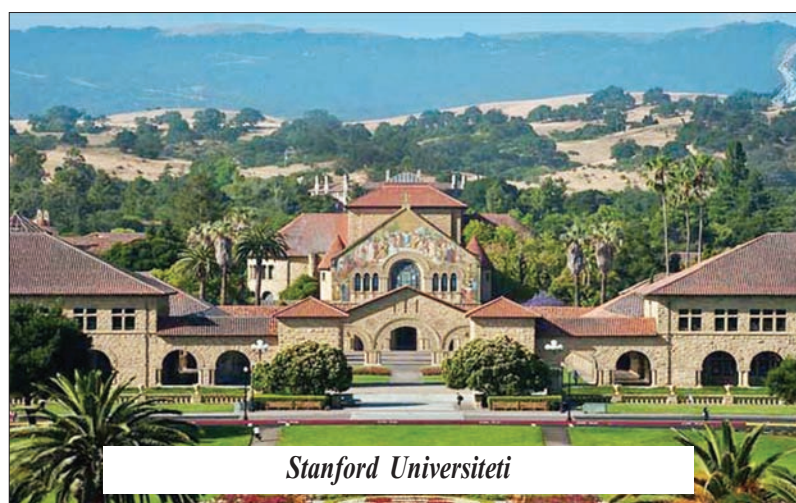
göstərən əlamətlər var. "Əgər Böyük Britaniya beynəlxalq səhnədən getməyə başlasa, reytingin yuxarı eşelonlarında onun mövqeyi zərər görə-cək".

Oksford Universitetinin vitse-kansleri Luiza Riçardson qeyd edir ki, "Oksfordun müvəffəqiyyəti bir çox cəhətdən dünyanın digər ən yaxşı universitetləri ilə tədqiqat əməkdaşlığımızdan qaynaqlanıb və biz Brexit-in nə gətirəcəyindən asılı olmayaraq, həm bu tərəfdaşlıq münasibətini dərinləşdirmək, həm də genişləndirmək əzmindəyik".

Reyting tərtib edilərkən beş qrupa bölünmüş 13 meyar nəzərə alınıb. Onların sırasında elmi məqalələrdən sitatətilmə, innovasiyalara töhfə, tədqiqat fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlər, tədrisin keyfiyyəti və universitetin qlobalıq dərəcəsi, yəni ən yaxşı işçiləri və xarici tələbələrini cəlb etmək imkanları var.

Reytinglə daha ətraflı www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2020/world-ranking səhifəsindən tanış olmaq olar.

Reyting	Ali məktəbin adı	Ölkə	Tələbələr ümumi sayı	Tələbə-müəllim nisbəti	Beynəlmüəllim tələbələr	Qadın-k kişi nisbəti
1.	University of Oxford	Böyük Britaniya	20,664	11.2	41%	46 : 54
2.	California Institute of Technology	ABŞ	2,240	6.4	30%	34 : 66
3.	University of Cambridge	Böyük Britaniya	18,978	10.9	37%	47 : 53
4.	Stanford University	ABŞ	16,135	7.3	23%	43 : 57
5.	Massachusetts Institute of Technology	ABŞ	11,247	8.6	34%	39 : 61
6.	Princeton University	ABŞ	7,983	8.1	25%	45 : 55
7.	Harvard University	ABŞ	20,823	9.2	24%	49 : 51
8.	Yale University	ABŞ	12,402	5.4	20%	50 : 50
9.	University of Chicago	ABŞ	13,833	5.7	28%	46 : 54
10.	Imperial College London	Böyük Britaniya	16,760	11.7	56%	38 : 62
11.	University of Pennsylvania	ABŞ	20,578	6.5	21%	52 : 48
12.	Johns Hopkins University	ABŞ	16,171	4.5	26%	52 : 48
=13.	University of California, Berkeley	ABŞ	41,081	13.7	17%	50 : 50
=13.	ETH Zurich	İsveçrə	18,956	12.5	39%	32 : 68
15.	UCL	Böyük Britaniya	32,665	10.6	52%	57 : 43
16.	Columbia University	ABŞ	26,586	5.8	37%	aks olunmayıb
17.	University of California, Los Angeles	ABŞ	41,066	9.4	17%	54 : 46
18.	University of Toronto	Kanada	73,370	20.1	21%	59 : 41
19.	Cornell University	ABŞ	22,319	9.8	25%	49 : 51
20.	Duke University	ABŞ	15,309	4.3	19%	49 : 51
21.	University of Michigan-Ann Arbor	ABŞ	42,982	8.3	17%	49 : 51
22.	Northwestern University	ABŞ	17,951	12.8	20%	49 : 51
23.	Tsinghua University	Çin	38,783	12.0	11%	34 : 66
24.	Peking University	Çin	39,575	11.5	15%	46 : 54
25.	National University of Singapore	Sinqapur	30,869	17.9	28%	51 : 49
26.	University of Washington	ABŞ	45,692	11.1	16%	53 : 47
=27.	Carnegie Mellon University	ABŞ	13,430	13.6	48%	41 : 59
=27.	London School of Economics and Political Science	Böyük Britaniya	10,570	12.1	71%	53 : 47
29.	New York University	ABŞ	44,466	8.9	33%	57 : 43
30.	University of Edinburgh	Böyük Britaniya	29,433	12.8	41%	60 : 40
31.	University of California, San Diego	ABŞ	33,579	13.0	23%	46 : 54
=32.	LMU Munich	Almaniya	34,519	34.7	17%	61 : 39
=32.	University of Melbourne	Avstraliya	47,385	26.3	46%	56 : 44
34.	University of British Columbia	Kanada	52,108	18.1	32%	55 : 45
35.	University of Hong Kong	Honkonq	18,260	18.2	44%	54 : 46
=36.	King's College London	Böyük Britaniya	26,057	12.5	44%	62 : 38
=36.	The University of Tokyo	Yaponiya	25,913	10.6	12%	aks olunmayıb
=38.	École Polytechnique Fédérale de Lausanne	İsveçrə	10,492	11.4	59%	28 : 72
=38.	Georgia Institute of Technology	ABŞ	21,372	18.3	27%	33 : 67
=38.	University of Texas at Austin	ABŞ	49,165	17.2	10%	52 : 48
41.	Karolinska Institute	İsveç	7,777	9.0	20%	68 : 32
42.	McGill University	Kanada	31,294	13.0	29%	58 : 42
43.	Technical University of Munich	Almaniya	40,472	47.8	27%	34 : 66
44.	Heidelberg University	Almaniya	20,800	16.1	18%	54 : 46
=45.	KU Leuven	Belçika	45,049	36.3	15%	50 : 50
=45.	Paris Sciences et Lettres - PSL	Fransa	21,298	11.5	26%	46 : 54
47.	The Hong Kong University of Science and Technology	Honkonq	10,125	22.3	31%	aks olunmayıb
=48.	University of Illinois at Urbana-Champaign	ABŞ	44,916	17.9	24%	47 : 53
=48.	Nanyang Technological University	Sinqapur	25,088	15.9	27%	48 : 52
50.	Australian National University	Avstraliya	17,359	17.8	44%	52 : 48

51.	University of Wisconsin-Madison	ABŞ	39,154	10.0	13%	aks olunmayıb
52.	Washington University in St Louis	ABŞ	13,401	7.5	20%	aks olunmayıb
53.	Brown University	ABŞ	9,391	10.8	20%	aks olunmayıb
54.	University of North Carolina at Chapel Hill	ABŞ	35,419	9.4	8%	57 : 43
=55.	University of California, Davis	ABŞ	39,164	12.0	14%	58 : 42
=55.	University of Manchester	Böyük Britaniya	37,038	14.4	40%	53 : 47
=57.	University of California, Santa Barbara	ABŞ	24,089	27.6	16%	52 : 48
=57.	Chinese University of Hong Kong	Honkonq	18,340	18.6	32%	aks olunmayıb
59.	Wageningen University & Research	Niderland	13,914	21.3	27%	53 : 47
60.	University of Sydney	Avstraliya	45,111	20.1	39%	58 : 42
61.	Boston University	ABŞ	25,662	11.6	27%	60 : 40
=62.	University of Amsterdam	Niderland	26,723	13.5	18%	56 : 44
=62.	University of Southern California	ABŞ	36,929	11.7	25%	53 : 47
64.	Seoul National University	Cənubi Koreya	26,182	12.4	12%	aks olunmayıb
65.	Kyoto University	Yaponiya	22,566	9.0	9%	24 : 76
66.	University of Queensland	Avstraliya	39,144	35.7	34%	55 : 45
=67.	Delft University of Technology	Niderland	18,743	20.2	30%	29 : 71
=67.	Leiden University	Niderland	28,741	18.7	16%	59 : 41
69.	Erasmus University Rotterdam	Niderland	23,167	20.4	23%	51 : 49
70.	Ohio State University (Main campus)	ABŞ	54,372	12.5	13%	50 : 50
71.	UNSW Sydney	Avstraliya	44,336	35.7	41%	47 : 53
72.	McMaster University	Kanada	24,412	28.1	17%	55 : 45
73.	University of Groningen	Niderland	27,228	23.8	21%	51 : 49
74.	Humboldt University of Berlin	Almaniya	33,463	56.1	17%	aks olunmayıb
=75.	Monash University	Avstraliya	52,989	33.9	39%	57 : 43
=75.	Utrecht University	Niderland	31,833	14.2	9%	59 : 41
77.	University of Warwick	Böyük Britaniya	20,599	13.2	41%	49 : 51
78.	Penn State (Main campus)	ABŞ	46,204	15.3	16%	46 : 54
79.	University of Minnesota	ABŞ	61,120	12.4	11%	52 : 48
=80.	Charité - Universitätsmedizin Berlin	Almaniya	7,076	17.6	19%	64 : 36
=80.	Emory University	ABŞ	12,735	4.0	20%	58 : 42
=80.	University of Science and Technology of China	Çin	16,245	7.7	4%	aks olunmayıb
=80.	Sorbonne University	Fransa	43,076	13.5	19%	58 : 42
84.	Michigan State University	ABŞ	44,789	16.5	16%	51 : 49
85.	University of Montreal	Kanada	36,794	20.2	22%	aks olunmayıb
86.	University of Freiburg	Almaniya	21,475	42.8	23%	54 : 46
87.	University of Bristol	Böyük Britaniya	21,783	13.6	27%	54 : 46
88.	Purdue University West Lafayette	ABŞ	40,451	15.7	23%	43 : 57
89.	Sungkyunkwan University (SKKU)	Cənubi Koreya	23,342	19.5	15%	43 : 57
90.	University of Zurich	İsveçrə	22,609	12.3	21%	57 : 43
=91.	University of Maryland, College Park	ABŞ	33,108	16.6	11%	48 : 52
=91.	University of Tübingen	Almaniya	27,901	37.5	14%	58 : 42
93.	École Polytechnique	Fransa	3,030	5.7	40%	22 : 78
=94.	University of Basel	İsveçrə	11,518	15.8	27%	56 : 44
=94.	Dartmouth College	ABŞ	6,247	7.7	15%	49 : 51
=96.	University of California, Irvine	ABŞ	32,706	16.5	26%	52 : 48
=96.	University of Helsinki	Finlandiya	22,072	16.6	5%	66 : 34
=96.	Lund University	İsveç	27,266	12.1	19%	54 : 46
=99.	University of Glasgow	Böyük Britaniya	25,357	15.4	37%	59 : 41
=99.	RWTH Aachen University	Almaniya	45,377	61.1	21%	32 : 68